

UDVIKLING FOR UDVIKLINGSHÆMMEDE. NR. 6. OKT. 2010

lev
bladet

59. ÅRGANG

BETALER MAN...
BESTEMMER MAN!

... side 6

ANNONCE

- 4 **Kort nyt**
- 5 **Leder** – Demokratisk B-hold for mennesker med handicap
- 6 **Betaler man... bestemmer man**
– Om handlekommuner og betalingskommuner
- 12 **SMUT dig til det sunde liv**
- 14 **Mit hjem – mit valg**
– Manifest fra ny tænketank om fremtidens bolig
- 19 **Forældredialog**
– Nyt redskab der skal styrke dialogen mellem forældre og skole
- 22 **Det handler om at være** – På besøg i en terapihave
- 27 **Nyt fra LEVs Børneterapeutordning**
- 29 **LEVs årsregnskab 2009**
- 34 **Det kan være dyrt at gå fra førtidspension til folkepension**
- 41 **LEV nyt**
- 42 **Kort nyt**

DH's formand i FN's handicapkomite

Formanden for Danske Handicaporganisationer, DH, Stig Langvad, er blevet valgt som medlem af FN's handicapkomité. Danmark sætter dermed sit præg på den internationale kamp for menneskerettigheder for personer med handicap.

Som medlem af komitéen skal Stig Langvad skal blandt andet læse landenes rapporter og komme med forslag og generelle kommentarer til at styrke konventionens implementering i de enkelte lande. Komitéen kan sætte undersøgelser i gang, hvis medlemmerne får mistanke om alvorlige brud på rettigheder for personer med handicap. Endvidere skal Stig Langvad og de andre medlemmer af komitéen høre på og tage hånd om klager fra borgere i de lande, der har ratificeret den såkaldte tillægsprotokol, der netop åbner mulighed for, at borgere kan anvende handicapkomitéen som klageinstans, såfremt alle nationale klagemuligheder er udtømte. Danmark har ikke tiltrådt tillægsprotokollen. Det enkelte medlem af komitéen kan ikke kommentere rapporter fra sit eget land. Komitéen mødes to gange årligt i Genève.

De lande, der har ratificeret FN's handicapkonvention, forpligter sig til regelmæssigt at sende rapporter til handicapkomitéen. Her skal regeringerne redegøre for, hvor langt man er kommet med at etablere lige muligheder for personer med handicap. Første rapport skal sendes to år efter, at landet har vedtaget konventionen, og herefter hvert fjerde år. Danmark skal aflevere sin første rapport den 23. august 2011.

Kort nyt

Demonstration mod:

Tankeløse nedskæringer, respektløshed og bedrevenhed.

Og for: Udvikling, ligestilling og forskellighed

Udviklingshæmmedes Landsforbund, ULF, vil den 4. november fra kl. 14-17 demonstrere mod den behandling, udviklingshæmmede får i dagens Danmark. Demonstrationen starter på Rådhuspladsen i København, hvorfra man vil marchere mod Christiansborg.

ULF skriver selv således om demonstrationen:
"Der er skåret kraftigt ned på hjælpen til udviklingshæmmede - og i medierne er vi blevet kaldt forkælede og gøgeunger.

Vi vil ikke nasse eller være dovne. Vi vil bare gerne have samme muligheder som alle andre. Vi drømmer også om uddannelse, job, en god bolig, kæreste og et dejligt liv."

På dagen vil der være taler, sang, hygge, bannere, slagord og masser af sammenhold. Kom og vær med.

Læs mere om demonstrationen på www.ulf.dk/demo

NCC skal opføre Handicaporganisationernes Hus

Team NCC har vundet totalentreprisekonkurrencen om at bygge verdens mest tilgængelige kontorhus – Handicaporganisationernes Hus. Holdet består af NCC A/S, Cubo Arkitekter A/S, Force4 Arkitekter og Niras A/S.

Vinderne blev offentliggjort ved et arrangement på Høje Taastrup Rådhus - kun et stenkast væk fra den grund, hvor huset skal opføres.

Handicaporganisationernes Hus skal være domicil for en række af DH's medlemsorganisationer, herunder LEV. Huset skal desuden fungere som et demonstrationsprojekt, der skal vise, hvordan man bør bygge fremtidens kontorhus. Huset skal sikre optimale muligheder for, at alle, uanset hvilken funktionsnedsættelse de har, kan fungere ligeværdigt og uhindret i huset.

Det har været en lang og vanskelig proces at nå frem til den endelige vinder. Undervejs har 17 organisationer således præciseret deres ønsker til projektet.

Team NCC's vinderprojekt beskrives som en firearmet søstjernefigur med en atriumgård i midten. Tilgængelighed på alle leder og kanter er selvfølgelig en vigtig del af projektet, som i øvrigt er kendetegnet ved, at det er meget fleksibelt i forhold til indretning af arbejdsområder. Prisen for hele byggeriet er ifølge Team NCC 178 millioner kroner.

Handicaporganisationernes Hus vendtes færdigt i august 2012.

Demokratisk B-hold for mennesker med handicap

Det er et demokratisk grundprincip, at vi som borgere skal kunne holde vores folkevalgte ansvarlige. Hvis vi er utilfredse med de beslutninger, de træffer – for eksempel om noget der vedrører os meget direkte – kan vi give vores stemme til en anden. Det gælder uanset, om man er et menneske med handicap eller ej.

Den demokratiske mulighed har regeringen og Dansk Folkeparti besluttet at fratage mennesker med handicap, hvis de modtager støtte i en anden kommune end deres *oprindelige* opholdskommune. De kan nemlig kun stemme til byrådsvalget i deres *nuværende* opholdskommune – og det er ikke den kommune, som fremover skal beslutte den hjælp, de modtager.

En lille ændring af loven om retssikkerhed og administration betyder dermed, at vi i Danmark får et demokratisk A- og B-hold.

Baggrunden for lovændringen er angiveligt, at kommunerne tror, hver mand (kommune) stjæler. Siden kommunalreformen har en del kommuner været meget emsige med at skrue op på priserne for de ydelser, som de sælger til andre kommuner – for eksempel bo- og støttetilbud for udviklingshæmmede. I den anden ende af kommunen har de så været forargede over de prisstigninger, de oplevede, når de købte den samme slags ydelser i andre kommuner. Mennesker med handicap skal

altså have krænket deres grundlæggende demokratiske rettigheder på grund af en tillidskrise kommunerne imellem.

Lovændringen giver en masse administrative udfordringer, hvad to højtstående embedsmænd fra henholdsvis Københavns og Lollands kommuner også medgiver i artiklen på side 6 i dette blad. Men en forventet besparelse over tid vejer åbenbart så meget, at hensynet til den enkelte borger, til retssikkerheden og demokratisk medindflydelse sættes over styr.

Lovændringen er i strid med FN's Handicapkonvention, som Danmark har tiltrådt. Man kan ikke uden videre fratage mennesker med handicap deres grundlæggende demokratiske rettigheder, bare fordi kommunerne er i en tillidskrise.

Så der er kun argumenter for at lave loven om igen – og så måske i øvrigt få lavet nogle fornuftige procedurer i kommunerne, så de kan få erstattet den mellemkommunale mistillid med tillid og respekt.

AF SYTTER KRISTENSEN,
LEVS LANDSFORMAND

BETALER MAN

BESTEMMER MAN!

Indenrigs- og socialministeriets lovændring om betalings- og handlekommuner er nu ved at blive gennemført i kommunerne. Senest 1. oktober 2010 skulle alle kommuner efter planen indberette, hvem man ønsker at være handlekommune for. I Lolland Kommune håber man at spare fem millioner kroner på lovændringen. LEV laver her en kort status på, hvor i processen to kommuner befinder sig

Kort før sommerferien bliver lovforslaget om "retssikkerhed og administration på det sociale område og lov om social service" vedtaget i Folketinget. Et lovforslag der, kort fortalt, giver samtlige kommuner mulighed for ikke kun at være betalingskommune for en lang række borgere under det specialiserede sociale område, men nu også handlekommune.

Begrundelsen fra Indenrigs- og socialministeriets side lyder, at der skal skabes "bedre sammenhæng mellem visitationskompetence og finansieringsansvar". Lovændringen er altså et styringsredskab; hvor det før i tiden var opholdskommunen, der fastlagde serviceniveauet – og dermed antallet af tillægsydelse til borgeren – er det nu et ansvar, man tager hjem til betalingskommunen.

Ifølge LEVs kilder er der ingen tvivl om, at loven først og fremmest er tænkt som en "økonomisk" lov – en "borgmester-

lov", som den også bliver kaldt - der skal begrænse udgifter til et område, der gennem de senere år er "løbet løbsk", som man formulerer det. Kilder forklarer det således, at enkelte har "udnyttet" den kendsgerning, at man ikke var betalings- men kun handlekommune og således har sendt regninger videre på en hel del tillægsydelser til betalingskommunen.

Omvendt har loven været genstand for massiv kritik. Blandt andet fra flere handicapforbund. I et høringsvar fra Danske Handicaporganisationer kunne man således læse, at "lovforslaget er et tilbageskridt af dimensioner og helt ude af proportioner." Som Danske Handicaporganisationer også skriver: "Giver det for alvor en bedre styring at lade en fjern og fortidig kommune træffe alle beslutninger indenfor et afgrænset område?". Danske Handicaporganisationer påpeger samtidig, at der ingen dokumentation foreligger på, at udvik-

lingen i udgifter på det specialiserede område er øget markant indenfor de seneste år – som følge af den deling mellem kommuner, der har været indtil lovændringen. Udgiftsstigningen lyder på 2,5 procent. "Men ingen ved, hvad udgiftsstigningen skyldes", som der står i høringsvaret.

KØBENHAVN – HJEMTAGER UNDER EN FJERDEDEL

Men én ting er spekulationer om lovens intentioner og formodede konsekvenser, noget andet er hvor kommunerne rent faktisk er i processen. For lovforslaget er vedtaget og implementeringen i gang i landets kommuner. LEV ringede til direktør for voksenområdet, Klaus Marius Hansen, fra Lollands Kommune samt Finn Dybro Andersen, chefkonsulent for Mål- og Rammestyrelsen i Københavns Kommune. Begge nøglepersoner i forhold til implementeringen af lovændringen.

I **Københavns Kommune** har man på nuværende tidspunkt dannet sig et totalt overblik over sine handicappede og psykisk syge borgere – og erfaret hvem der potentielt er berørt af lovgivningen. Man har sendt breve ud til samtlige berørte i løbet af juni-juli og får nu løbende en status fra de forskellige kommuner. Inden for de næste 14 dage – i skrivende stund 20. september, red. – vil den endelige afgørelse komme: Vil Københavns Kommune tage handleansvaret eller ej. De borgere man IKKE hjemtager får også svar. Ifølge chefkonsulent Finn Dybro Andersen lyder et foreløbigt kvalificeret gæt, at Københavns Kommune hjemtager handleansvaret for under en fjerdedel af tilfældene, hvilket svarer til cirka 80 handicappede borgere.

På spørgsmålet om, hvilke kriterier der ligger til grund for, hvem man bliver

FAKTA

Om situationen i København

Socialforvaltningen har 403 handicappede borgere og 580 psykisk syge borgere, der bor uden for Københavns Kommune, og hvor kommunen yder refusion for ydelser efter serviceloven. På handicapområdet drejer det sig om borgere, der bor i andre kommuners boformer.

Kriterierne for vurdering af handleansvar handler om 1) de budgetmæssige styringsbehov 2) administrative hensyn og 3) hensynet til borgeren. Socialforvaltningen vurderer, at det er "hensigtsmæssigt at borgere med handicap, som har boet uden for København i over 20 år og som koster mindre end en million kroner, bevarer deres hidtidige handlekommune."

handlekommune for, svarer Finn Dybro Andersen:

- Det overordnede kriterium er, hvor mange år en borger har boet uden for kommunen. Det er det kriterium, der gør, at handleansvaret i næsten ¾ af tilfældene ikke hjemtages. Men der er også et økonomisk kriterium. Det giver god mening, at vi som kommune kan få styr på flere sager, og at vi som kommune har handleansvar for dem, vi betaler for. Styringsmæssigt er det en fordel, at du har handleretten. I de gamle refusionsager fik du bare en regning. Der har været et udsving i forbruget, som kommunen er nødt til at forholde sig til for ikke at få alt for mange økonomiske overraskelser."

Så loven er konstrueret for at opnå økonomiske besparelser?

- Ja, for at skabe større sammenhæng mellem det vi betaler for, og det vi kan handle på. Men vi har naturligvis også det kriterium, der handler om borgeren selv: Hvad er hensigtsmæssigt for den enkelte.

Og hvad er så afgørende her?

- Hvor lang tid de har boet i den anden kommune for eksempel. Vi tager højst sandsynligt ikke borgere hjem, der ikke har boet i Københavns Kommune i over 20 år. Lovændringen betyder i princippet, hvis vi ikke gør noget aktivt, overtager vi handleansvaret i samtlige sager. Men for at tage et borgerhensyn, vurderer vi, om deres tilknytning er større til den nuværende kommune – eller til Københavns Kommune. Jeg vurderer faktisk, at vi ender med at hjemtage ganske få borgere på handicapområdet.

Regner Københavns Kommune med en besparelse som konsekvens af implementeringen af lovændringen?

- Vi regner ikke med underskud. Et sted i fremtiden håber vi, at vi – i og med vi har så mange tilbud selv; mange pladser og specialiserede tilbud – kan placere folk bedre eller billigere i egne tilbud. Vi kan så på længere sigt opnå en potentiel besparelse.

Er målet med loven og lovens implementering en besparelse?

- Ikke i forhold til den her lov. Mere den generelle hjemtagningsstrategi. Men vi skal huske, at borgeren stadigvæk har frit valg.

Københavns Kommune har netop ansat to sagsbehandlere, der specifikt vil tage sig af borgere udenfor kommunen og lave konkrete sociale handleplaner.

LOLLAND KOMMUNE: DET ER EN BORGMESTERLOV

I **Lolland Kommune** vurderer direktør Klaus Marius Hansen, at de pt. kigger på omkring 150 borgere i andre kommuner og vurderer, hvorvidt de skal tage handleansvaret:

- Lige nu screener vi, og det har vi gjort meget præcist. Nogle vil vi hjemtage, andre er der ingen økonomisk gevinst ved.

Er den økonomiske "gevinst" udgangspunktet for jeres udvælgelseskriterier?

- Ja, det er jo forudsætningen for loven. Hele loven er suverænt baseret på et økonomisk styringsparameter. Det kan lyde voldsomt, men den her lov handler kun om økonomi.

I laver en cost-benefit analyse?

- Ja, vi laver en business-case. Det vil være en underliggende tankegang på alt, hvad vi vil handle på og ikke handle på. Hovedformålet er jo at få kontrol over udgiftsvæksten.

Der er altså udgifter, der er "løbet løbsk"?

- Nogle kommuner har været lidt for vilige til at udstede service til borgere, de ikke selv skulle betale for.

Hvordan forholder I jer til, at en lov kun handler om økonomi?

- Økonomi er et tyngende parameter. Det er ikke usædvanligt. Det ville være usædvanligt, hvis de ikke var baseret på det. Der er ikke meget socialpolitik i dag, der er friholdt for økonomistyring.

Så hvad betyder lovændringen økonomisk set for Lolland Kommune?

- Vi forventer at kunne spare penge på ordningen.

Hvilke konsekvenser kan det administrativt få?

- Det er uden for diskussion, at der kommer øgede administrationsomkostninger. Vi kan jo eksempelvis have et bosted med borgere fra 12-15 forskellige kommuner. Og her taler vi ikke "pladderteori". Vi kan have 15 borgere, 15 kommuner og 15 forskellige serviceniveauer, fordi hjemkommunerne jo ikke vil betale mere end, hvad der svarer til hjemkommunens serviceniveau. Det bliver en udfordring for bostederne at håndtere.

Hvad synes du om loven?

- Jeg kan citere KL: "Det er en borgmesterlov". Kommunerne ønskede at styre økonomien i andre kommuner, ergo laver vi en lov, der giver kommunen styringsmulighed. Problemet er, at den er ekstrem svær at administrere. Vi får medarbejdere, der i princippet skal være på landevejen i 365 dage om året. Der er jo opgaver, man ikke kan klare via telefon eller computer. Der er vurderinger, der skal foretages af en fagperson, der møder den pågældende borger. Det er ikke nok med fjernvisitation her. Der er omkostninger ved at gennemføre den her lov her. Og det skal fratrækkes provenuet, omend vi nu regner med et nettoprovenu.

Hvornår?

- Det skulle gerne komme i 2011.

Hvad er succeskriterierne i forbindelse med lovændringen?

- Hvor barskt det end måtte lyde, så er det rent økonomiske parametre. Vi satser på en besparelse på fem millioner kroner. Det er et skønt tal. En vurdering af til lægsydelser, som vi synes har været for voldsomme.

Er I underlagt krav om besparelser?

- Nej, det er et styringsredskab. Det er penge, kommunen får lov til at beholde.

Hvor skal de så hen, de penge?

- De ryger i kommunekassen. Den er jo slunken i langt de fleste kommuner.

FAKTA

Sagen kort

Efteråret 2009: Socialministeriet kommer med forslag til lovændring af "lov om retssikkerhed og administration på det sociale område og lov om social service": "Forslaget skal skabe sammenhæng mellem visitationskompetence og finansieringsansvar på det specialiserede område, hvor disse må være delt mellem handle- og betalingskommune", som der står i forslaget til lovændringen. Grundlæggende foreslår ministeriet, at lægge visitationskompetencen tilbage til betalingskommunen.

27. november 2009: Danske Handicaporganisationer protesterer i kraftige vendinger mod lovforslaget i et høringssvar, hvor de blandt andet stiller spørgsmålet: "Giver det for alvor bedre styring at lade en fjern og fortidig kommune træffe alle beslutninger inden for et afgrænset lovområde?". Med andre ord at lade betalingskommunen samtidig være primær handlekommune.

20. maj 2010: Lovforslaget vedtages i Folketinget.

1. august 2010-30. september 2010: kommuner får mulighed for at træffe afgørelse om ikke at blive handlekommune i alle eksisterende sager.

1. januar 2011: Kommunerne får overdraget handleforpligtelsen i de tilfælde, de ønsker.

ANNONCE

Budgetmæssigt har det sociale område trukket hårdt på kommunens likviditet.

LEV FØLGER UDVIKLINGEN PÅ OMRÅDET

- LEV lovede Folketingets socialudvalg i forbindelse med et foretræde, at vi ville følge udviklingen nøje. Denne artikel er så vores første opfølgning. Jeg skal ikke lægge skjul på, at vi i Landsforeningen LEV er dybt bekymrede for den stavnsbinding, som man af administrative årsager lægger ned over en gruppe borgere. Som det fremgår af udtalelserne fra både direktør Klaus Marius Hansen, Lolland Kommune og chefkonsulent Finn Dybro Andersen, Københavns Kommune, vil lovgivningen kræve flere ressourcer, både i en forvaltning, men også ude på de enkelte tilbud. Alt sammen ressourcer som vil gå fra borgeren, når det store regnskab gøres op, siger LEVs landsformand Sytter Kristensen. Hun fortsætter:

- Det er foreløbig ikke gennemskueligt, om der sker besparelser og i hvilket omfang. Som vi ser i de to eksempler har tilgangen til opgaven været administrativ, men som det også gøres opmærksom på, vil opgaven være vanskelig at administrere. De to interviews viser, at kommunerne, stor som lille, har taget opgaven til sig og forsøgt at administrere også med øje for borgeren, men kun tiden kan vise, hvordan stavnsbindingen påvirker den enkelte borger. Med denne artikel har vi sat startskuddet for vores nøje opfølgning af loven.

Jeg skal ikke lægge skjul på, at vi i Landsforeningen LEV er dybt bekymrede for den stavnsbinding, som man af administrative årsager lægger ned over en gruppe borgere.

Sytter Kristensen

FAKTA

Lovændring – begrundelser og indsigelser

Hovedbegrundelser fra ministeriets side i forhold til lovændringen:

1.

MINISTERIET: Der bruges markant flere midler på det specialiserede socialområde end tidligere. Ved at skabe "sammenhæng mellem visitationskompetence og finansieringsansvar på det specialiserede socialområde" skal den fortsatte udvikling på området ske "indenfor den allerede afsatte (økonomiske) ramme".

KOMMENTAR DH: "Der er ingen dokumentation for, at udviklingen i udgifter på det specialiserede område er øget markant inden for de seneste år som følge af den nuværende deling mellem kommuner, der betaler, og kommuner der beslutter. Der har de seneste tre-fem år været tale om udgiftsstigninger på cirka 2,5 procent, men ingen ved reelt, hvad udgiftsstigningen skyldes. Er det borgernes behov, der er ændret? Er det takstpolitikken? Er det bureaukrati? Kan det overhovedet påvises, at løsningerne er dyrere, når det ikke er den oprindelige kommune, der betaler? Kan den oprindelige kommune selv give et tilsvarende tilbud men billigere? Ændrer borgernes behov sig i forhold til, hvilken kommune de bor i?"

(Kilde: Høringssvar til Indenrigs- og socialministeriet, 27. november 2009).

2.

MINISTERIET: Samlingen af det specialiserede socialområde hos kommunerne giver mulighed for helhedstænkning i opgaveløsningen. Klar ansvarsfordeling i forhold til fastlæggelse af rammer og opgavevaretagelsen.

KOMMENTAR DH: "For borgerne sker der væsentlige ændringer. Nu skal de nemlig have to kommuner, der hver især skal træffe beslutninger vedrørende borgeren. Den ene kommune skal træffe beslutninger inden for servicelovens område, hvilket blandt andet vil sige personlig hjælp, omsorg, pleje, økonomiske tilskud, misbrugsbehandling, aktivitets- og samværstilbud, botilbud og hjælpemidler samt rådgivning og vejledning. Det er den oprindelige kommune, som borgeren ikke længere har et forhold til efter mange års fravær, og som måske er beliggende langt fra borgeren, der skal træffe disse beslutninger. Den anden kommune skal træffe beslutninger vedrørende alle andre ydelser for eksempel beskæftigelsesmæssige ydelser eller ydelser efter pensionslovgivningen. Det er uacceptabelt, at borgere skal udsættes for delt beslutningskompetence fra to kommuner (...) Der er ingen faglig begrundelse for at lade den oprindelige kommune forblive handlekommune i al evighed. Begrundelsen er alene et ønske om bedre økonomisk styring, og den effekt er mere end tvivlsom."

*Sundhed, motion,
udvikling og trivsel på
beskyttede værksteder og
aktivitetscentre*

SMUT dig til det **sunde liv**

Langt de fleste mennesker har det bedre i hverdagen, når de lever sundt. I det lys har Landsforeningen LEV udviklet et koncept, der er målrettet mennesker med udviklingshæmning på beskyttede værksteder og aktivitetscentre.

Vi har valgt at kalde konceptet for SMUT, som er en forkortelse for sundhed, motion, udvikling og trivsel.

SMUT I DIALOG

Der er 8600 arbejdspladser på beskyttede værksteder og aktivitetscentre. Skønsmæssigt vil mindst en tredjedel af de udviklingshæmmede medarbejdere have godt af en ændret livsstil. På www.smutprojektet.dk får pædagogerne på beskyttede værksteder og aktivitetscentre en række helt nye redskaber til at gå i dialog med virksomhedens medarbejdere om sundhed, motion, udvikling og trivsel.

Konceptet tager udgangspunkt i den enkeltes motivation. Den pædagogiske opfattelse bag SMUT er, at det først er muligt at ændre vaner og livsstil, når motivationen er til stede. Den motivation opbygges gennem dialog, øget indsigt og tålmodighed.

SMUT MED SMÅ SKRIDT

Det er således de små skridt, der tæller. I stedet for at "straffe" og udstede forbud mod sodavand, slik og wienerbrød er det meget bedre og langt mere effektivt at lave aftaler om langsomt at reducere det daglige slikforbrug og eksempelvis kun spise wienerbrød om torsdagen.

Den enkelte er selv med til at definere disse mål. Det giver større personligt ansvar og engagement – og det vil på sigt give sundere medarbejdere på de beskyttede værksteder og aktivitetscentre.

SMUT PÅ NETTET

For at fastholde og øge motivationen hos den enkelte, er der i internetportalen, der er knyttet til SMUT-projektet, skabt et chatroom, hvor deltagerne kan kommunikere sammen – enten som tekst eller via symboler og tegninger. Her kan deltagerne udveksle viden og erfaringer og for eksempel diskutere, om et stykke chokolade er mere usundt end nogle nødder, og om det er problematisk at drikke sukkerfri sodavand.

På hjemmesiden er det også muligt at teste sin egen viden via et særligt udviklet spil, der handler om sundhed og det gode liv. Jo mere man deltager i spillet, jo flere point opnår man.

Ligeledes får alle deltagere tilbudt en sundhedsprofil af en sygeplejerske. Sundhedsprofilen er individuel og kan kun ses af den enkelte deltager. Sundhedsprofilen følger den enkeltes udvikling og fortæller om de aftaler, man har indgået for at leve et sundere liv. Den kan blandt andet vises til forældrene eller vennerne i bofællesskabet.

SMUT UDEN OMKOSTNINGER

SMUT-pakken indeholder informationsfilm samt undervisnings- og vejledningsmateriale, der

kan downloades og benyttes uden omkostninger. Materialet viser blandt andet, hvordan man kan arbejde med sundhed, motion, udvikling og trivsel på arbejdspladsen, ligesom der er anvisninger på, hvordan man uddanner rollemodeller blandt medarbejderne på det beskyttede værksted.

SMUT kan kombineres med besøg af sundhedsfagligt personale, der måler kropsalder, kolesterol, blodtryk og blod-sukker og endvidere foretager individuel sundhedsvejledning.

I det videre forløb vil konceptet løbende blive justeret og forbedret i takt med, at LEV indhenter endnu flere erfaringer. Information om konceptet fås på www.smutprojektet.dk

SMUT-TESTEN

SMUT er udviklet af LEV i samarbejde med arbejds-miljøvirksomheden ALECTIA med støtte fra Forebyggelsesfonden. Men det helt afgørende bidrag kom fra de 600 engagerede medarbejdere på de beskyttede værksteder og aktivitetscentre, der i testperioden deltog i udviklingen af konceptet.

www.smutprojektet.dk

Jonas er en af de 600 medarbejdere på beskyttede værksteder og aktivitetscentre, som har bidraget til SMUT-projektet.

 ALECTIA

KURSUSBEVIS

JONAS

har i april 2010 gennemført SMUT-projektet's

OPEN SPACE DAG

Dagens indhold:

- Dialog om SMUT-Sundhed, Motion, Udvikling og Trivsel
- Dialog om kost
- Dialog om motion
- Dialog om sundhed og sygdom

Virum, april, 2010

Instruktør: _____

En ny tænketank har udsendt et såkaldt manifest om bedre boliger til mennesker med handicap. Det skulle gerne være første skridt på vejen til et nyt fokus på boliger til mennesker med handicap

FREMTIDENS BOLIG

Mit hjem - mit valg

I 2007 viste medierne rystende billeder fra flere bosteder, hvor der foregik nedværdigende og ydmygende behandling af mennesker med handicap. Der var landsdækkende opmærksomhed på de mange sager, men medieopmærksomheden fortonede sig, uden at det førte til en samlet national indsats for bedre boligforhold for mennesker med betydelige handicap.

Undersøgelser i 2008 og 2009 af boligområdet for borgere med behov for et botilbud dokumenterede lange ventelister, ingen reelle valgmuligheder, mere end 3.000 boliger på under 20 m² og lige så mange boliger uden eget bad.

På denne baggrund besluttede Det Centrale Handicapråd, DCH, at etablere "Tænketanken om fremtidens boliger til mennesker med handicap", og fik økonomisk støtte fra Trygfonden, Helsefonden og Vanførefonden.

Tænketanken fik til opgave at formulere en ny vision for fremtidens boliger til mennesker med handicap. En vision, der indeholdt et opgør med institutionelle tankegange og som kunne være pejlemærke for alle involverede - fra borger til Folketing. Tænketanken skulle også angive retningen for en udvikling, der kan føre vores samfund nærmere visionens mål.

"Vi ved, at tiden er præget af økonomiske stramninger. Netop derfor, er det afgørende, at der etableres holdbare, fremtidssikrede løsninger, men også at man er særlig opmærksom på, at der ikke gives køb hverken på etik eller på rettigheder for mennesker med handicap", udtaler DCH's formand, Ester Larsen.

MANIFESTET FOKUSERER PÅ EN RÆKKE FORHOLD MED BOLIGEN SOM OMDREJNINGSPUNKT. BLANDT HOVEDTEMAERNE ER:

- Mennesker med handicap skal have mulighed for et hjem, hvor man kan være tryk, hvor man selv kan bestemme, og hvor man kan leve et værdigt liv.
- Mennesker med handicap skal kunne flytte til en anden bolig eller flytte til den anden ende af landet på lige vilkår med andre.
- Mennesker med handicap skal kunne flytte sammen med en kæreste eller ægtefælle.
- Mennesker med handicap skal have mulighed for selv at vælge, om han eller hun vil bo alene, i en selvstændig bolig eller sammen med andre.
- Mennesker med handicap skal have ret til at definere, hvad han eller hun gerne vil have støtte til i sit hjem. Støtten skal gives på en måde, som giver mulighed for at udfolde sig i livet.
- Mennesker med handicap, der har svært ved at kommunikere eller træffe egne beslutninger, skal have hjælp til så vidt muligt at træffe egne valg om bolig og hjem.

Mennesker er forskellige, og handicap er forskellige. Ønsker, behov og muligheder for selv at træffe valg er derfor forskellige. Det bærende princip for samfundets indsats skal altid være respekten for det enkelte menneskes værdighed, udvikling og ret til at have et hjem. Tiden er inde til forandring. Der er brug for strukturer, som understøtter et friere boligvalg. Der er brug for at udvikle et mangfoldigt boligmarked. Der er brug for at sikre et højt niveau af viden og etik. Manifestets løfter og retningslinjer bør være fundamentet for arbejdet med fremtidens boliger for mennesker med handicap.

Ovenstående er citeret fra Mit hjem – mit valg – Manifest fra Tænk tank om fremtidens boliger til mennesker med handicap.

Hele manifestet kan læses på www.dch.dk.

ET UDVIKLINGSCENTER SKAL FØLGE OG STØTTE ARBEJDET

Der skal skub i udviklingen, hvis "Mit hjem – mit valg" skal blive til virkelighed. Den viden, der findes om boliger og støtte til mennesker med handicap, er spredt og utilstrækkelig. Der skal være et samlet fokus på at afvikle institutionelle rammer og sikre den enkeltes valg af bolig og livsform.

Derfor: - Tænk tanken anbefaler, at der oprettes et udviklingscenter, som skal drive udviklingen frem. Udviklingscentret kan være en konkret fysisk enhed eller netværksbaseret. Udviklingscentrets indsatsområde skal omfatte både bolig og støtte. Udviklingscentrets opgave er at overvåge og fremme afvikling af institutionelle rammer og tankegange. Formålet er at beskytte den enkeltes ret til et hjem – uanset handicap.

I tænketanken sidder:

Christian F. W. Dalsdorf, arkitekt.
Ole Hartling, overlæge, tidligere formand for Etisk Råd. **Per Holm**, direktør for Socialt Udviklingscenter (SUS). **Nikolaj Jensen**, chef for Kontorområdet i Slots- og Ejendomsstyrelsen. **Erik Kaastrup-Hansen**, direktør for Sociale Forhold og Beskæftigelse i Århus Kommune. **Sytter Kristensen**, formand for Landsforeningen LEV. **Anette Laigaard**, adm. direktør i Socialforvaltningen i Københavns Kommune. **Ester Larsen**, formand for DCH. **Ole Lauth**, forstander for Egmont Højskolen. **Jan Lindhardt**, teolog og skribent. **Bent Madsen**, adm. direktør i Boligselskabernes Landsforening. **Jesper Nygård**, adm. direktør i KAB. **Rose Olsen**, forstander for bo- og aktivitetstilbuddene Vestereng og Ryttervej. **Susanne Olsen**, landsformand i Dansk Handicap Forbund (DHF).

ANNONCE

Støt dig selv · Støt udviklingshæmmede

Bliv medlem af LEV og få gratis **rådgivning, kurser og viden** om dit barns handicap, hvad du **som forælder kan gøre for at hjælpe dit barn**, og hvad du kan gøre for at **hjælpe dig selv** og andre familier med et udviklingshæmmet barn.

VI TILBYDER FØLGENDE TYPER MEDLEMSKABER:

Enkelt medlem	300 kr. pr. år
Enkelt u. blad	175 kr. pr. år
Parmedlem	425 kr. pr. år
Parmedlem u. blad.....	250 kr. pr. år
Pensionist/studerende	150 kr. pr. år
Pensionistpar/studerendepar	225 kr. pr. år
Pensionist/studerende u. blad.....	75 kr. pr. år
Livsvarigt medlem	3.500 kr.
Forening.....	800 kr. pr. år
Guldmedlem	5.000 kr. pr. år
Abonnement.....	300 kr. pr. år

Du kan melde dig ind i LEV ved at ringe på tlf. 3635 9696, sende en e-mail til lev@lev.dk eller direkte fra LEVs hjemmeside www.lev.dk

ANNONCE

Folkeskolen er for alle – også børn med udviklingshæmning

Forældredialog – et LEV-projekt

Forældredialog.dk er et nyt redskab, der skal styrke dialogen mellem skolen og forældre til børn med udviklingshæmning, så de også får det optimale ud af deres skolegang.

Forældredialog.dk er blevet søsat, fordi virkeligheden har vist, at folkeskolen reelt ikke er for alle. Det fremgår godt nok af folkeskoleloven, at folkeskolen skal være for alle – og dermed også for elever med udviklingshæmning. Det burde betyde, at forældre til elever med udviklingshæmning kunne forvente, at deres børn gennem skolegang fik det fundament, de skulle bygge deres voksenliv på.

Men virkeligheden har imidlertid langt fra altid været så enkel. For mange forældre har børnenes skolegang været præget af usikkerhed, frustrationer og konflikter med skolen, og det skyldes oftest, at dialogen med den enkelte skole har været svær.

FORÆLDREDIALOG

For at bistå både skole og forældre til en bedre proces og et mere frugtbart samarbejde har LEV derfor udarbejdet en hjælpekasse i form af hjemmesiden www.foraeldredialog.dk

Her sætter vi blandt andet fokus på folkeskolens fagmål og beskriver, hvad der er mest vigtigt for elever med udviklingshæmning. Tilsvarende indeholder denne værktøjskasse også svar på en lang række af de spørgsmål, som forældre til udviklingshæmmede børn løbende stiller LEVs rådgivere.

Men "forældredialog" erstatter naturligvis ikke vejledninger, bekendtgørelser og andre offentlige bestemmelser omkring folkeskolen.

SPECIALUNDERVISNING

I mange tilfælde vil forældre til udviklingshæmmede børn formentlig opleve, at formuleringerne bag målene for specialundervisningen ikke passer til deres barns behov. Her er det nødvendigt at fortolke målene og tilpasse dem til den enkelte elev – den proces og de muligheder beskrives også i værktøjskassen "forældredialog".

Hjemmesiden www.forealdredialog.dk er blevet til i samarbejde med VIKOM og Rosenvængets Skole i Viborg – og den er udviklet med støtte fra Undervisningsministeriet og en række fonde.

Indholdet rummer blandt andet:

- En oversættelse af alle fagmål for folkeskolen – med fokus på udviklingshæmmede elevers behov
- Virkelighedens fagmål – i samarbejde med Rosenvængets Skole fremhæves, hvordan lærere, elever og forældre samarbejder om de beskrevne fagmål
- Svar på en række spørgsmål som Landsforbundet LEV er blevet stillet flere gange i løbet af de seneste år om skole og skolegang
- Information om de nationale test i folkeskolen
- Information om specialundervisning og hvad god specialundervisning er
- Information og vejledning om hvordan man kan komme videre, hvis skole-hjem dialogen er kørt af sporet

Undervisningsministeriets Fælles Mål 2009 beskrives på www.faellesmaal.uvm.dk

BEMÆRK: Vi skrev i sidste nummer af LEV-bladet, at www.foraeldredialog.dk var online. Det var desværre ikke rigtigt, men nu virker det!

ANNONCE

Efterårsferie i Jerup for 2.000 kr.

Hold ferie i LEVs sommerhuse

Skøn beliggenhed, håndicapvenlig, billig

LEV lejer en række sommerhuse ud, fortrinsvis til medlemmer af foreningen. De ligger i nogle af de mest attraktive sommerhusområder i Danmark – nemlig i Vig i Odsherred, Kelstrup Høje ved Haderslev og Jerup mellem Frederikshavn og Skagen.

På www.lev.dk kan du læse meget mere om husene, faciliteter, priser m.m.

Et besøg i en terapihave er godt for de fleste... også for udviklingshæmmede. Her er der nemlig fokus på sanserne og på at være – være i nuet og opleve at være en del af noget levende, at være sammen eller bare at være sig selv

Det handler om at være

I udkanten af et gammelt sommerhusområde i Nørholm ved Aalborg ligger Aurora. En terapihave. Et åndehul. Et oplevelsescenter. Alt efter hvordan og hvem der er på besøg. Som udviklingshæmmede er der også mange muligheder for at få en god oplevelse med hjem. - Jeg lægger vægt på, at alle, der besøger haven, får en individuel oplevelse ud af det. Besøget skal være tilpasset hvert menneskes formåen, behov og ønsker, siger Annette Wibæk, indehaver af Aurora.

Med en baggrund som kroppsykoterapeut fra Institut for Eksistentiel Humanistisk Psykoterapi, hvor hun skrev speciale om haveterapi, har hun brugt de sidste par år på at opbygge terapihaven.

I hele arbejdet med at opbygge haven, har Annette og hendes mand Frank haft en fast hjælper i Jens Christian Kragh, 50 år og udviklingshæmmede. Normalt bor Jens Christian på Sjælland, men turen til Jylland og til haven hos Annette og Frank er noget, der er værdsat.

Generelt er Jens Christian nemlig en, der elsker at hygge sig og nyde livet. Derfor er han også en stor tilhænger af alt det sansemæssige i haven.

Under besøget fornemmer vi da også klart, at Jens Christian nyder værtsrollen uden på nogen måde at være frembrusende. Det er tydeligt, at han rigtig godt kan lide at være her.

HVAD ER HAVETERAPI?

I haveterapien er målet at forbedre evnen til at håndtere egne ressourcer. I terapien indgår haven som det naturlige omdrejningspunkt. Det kan være i form af lettere fysisk havearbejde, som rum for refleksion eller viderebearbejdelse af en netop afholdt samtale. Gennem lystbetonede og meningsfulde opgaver får individet mulighed for at udfordre krop og hjerne – og føler sig dermed belønnet og beriget.

- Der sker altid noget nyt i haven. Det er altid en ny oplevelse, jeg får, hver gang jeg kommer, fortæller Jens Christian.

Han indrømmer dog, at han især ser frem til næste år, hvor der gerne skulle komme lidt mere gang i tomaterne i det nyindrettede drivhus.

MÆRK, SMAG, FØL, LUGT, SE, HØR

Under et besøg bliver alle dine sanser pirret. Og du kan selv vælge, om du vil være med i havearbejdet og få tildelt en

opgave, eller om du bare vil sidde i en af havens mange hyggekroge og være dig selv.

- Kodeordet er "at være", fortæller Annette.

- Du kan være alene, eller være sammen med andre om oplevelsen. Du kan også bare sidde og være til. Under alle omstændigheder vil du ved et besøg her mærke, at du er en del af noget større, noget levende.

Den storslåede udsigt ned mod Limfjordens bredder giver haven en ekstra dimension.

- Der er altid noget beroligende ved vand, fortæller Annette, men understreger, at hver person jo har sit yndlingssted i haven.

- Jens Christian er blandt andet meget glad for alle de forskellige siddepladser og udsigtspunkter i haven. Det er også et meget stort hit, når vi har bål i haven – hvad vi ofte har. Mange gange bliver der lavet mad over bål, og således lavede vi et par dage efter jeres besøg et halvt lam over bål og fejrede Jens Christians 50 års fødselsdag med vores familie og Jens Christians jyske

venner, som han elsker selskabelighed med, og har kendt i mange år, fortæller Annette.

Samtidig er Jens Christian også meget glad for orden og smukke ting. Han ved godt, hvad der er interessant at spise og drikke, og han er derfor en perfekt vært, der gerne skænker op for vennerne.

- Han ynder, at alting er i orden og er selv meget dygtig til at holde orden og rydde op, siger Annette.

Det er som regel Annette eller Frank, der sætter Jens Christian i aktivitet i haven. For eksempel beder de ham tømme kurve med ukrudt i kompostdyngen, hente vand i vandkander og vande krukker og nyplantninger.

- Det er også lykkes mig, at vi sammen river gruset, det er en god beskæftigelse, fortæller Annette.

Når der skal laves kaffe og dækkes bord, er det noget, Jens Christian klarer på egen hånd. Han kan også hjælpe Frank med forskellige projekter, men det er mest som tilskuer.

- Når vi går i haven, vil han rigtig gerne snakke og iagttage. Det er således her,

4

1. Der er gang i agurkerne i det nye drivhus. Der vokser også lidt tomater, og til næste år håber Christian på, at der kommer endnu flere af dem.
2. En valmue stikker hovedet gennem riojernet, der bruges som hegn.
3. En gammel træstub er blevet lavet til en hyggelig siddeplads for Jens Christian, Frank og Annette.
4. En kurv med sten fundet ved Limfjordens bred. Sten er bløde, hårde, runde, skarpe, har forskellige farver og kan bruges til mange ting. Et naturelement, der udfordrer sanserne.

vi får de dybsindige samtaler. Man kan faktisk sige, at haven kan fungere som en slags isbryder. Samtalen begynder ved noget konkret og kan så bevæge sig derhen, hvor man ønsker det. Opstår der tavshed, er det overhovedet ikke pinligt... måske lytter vi efter fuglene, måske koncentrerer vi os bare om det, vi laver, siger Annette.

Samtidig med samtalen og oplevelsen af at være, vil du også – udviklingshæmmet eller ej – opleve en intens nærhed. Med naturen og eventuelt med andre i haven. Der er dog masser af muligheder for privatliv under et besøg, da haven tæller utallige hyggekroge, afskærmede eller med frit udsyn.

ALDRIG DET SAMME

- Jeg kan selvfølgelig ikke bevise, at Christians gang i haven har gjort en forskel for hans liv. Men jeg ved bare, at han er utrolig veltilpas, når han er her, siger Anette.

Vil du vide mere?

+ 45 6179 4261

annette@terapihaven-aurora.dk

www.terapihaven-aurora.dk

10 fordele

ved haveterapi for udviklingshæmmede

1. Du arbejder med noget levende, hvor du kan se, at der sker noget. For eksempel kan du se, hvor flot bedet bliver, når du har hevet ukrudt op, eller hvor pænt gruset bliver, når det er revet.
2. Du kan arbejde alene eller sammen med andre.
3. Der er altid en opgave til alle mennesker i en have.
4. Du får brugt og skærpet dine sanser; du både lytter, ser, dufter, rører og måske smager du også på noget.
5. Du får nye oplevelser, og måske nye færdigheder.
6. Du kan sidde på din favoritplads og nyde livet.
7. Du følger årets gang i haven/naturen – livets cyklus.
8. Du får god motion af havearbejde.
9. Du føler, at du er en del af en større sammenhæng.
10. Du kan gå til og fra opgaven, som du lyster.

Indhold og aktiviteter

De terapeutiske opgaver i haven er mangfoldige. De er naturligvis tilpasset det enkelte individs aktuelle lyst og formåen – og kan således være af både lettere og mere fysisk krævende karakter, eksempelvis såning af frø.

Med andre ord drejer det sig om at bryde gamle mønstre og dårlige vaner, slippe kontrollen og begynde at nyde sine sanser igen – og blive bedre til at lytte til egne signaler.

HVAD ER TERAPIHAVEN AURORA?

Terapihaven Aurora er en lille perle omgivet af åbne vidder. Haven rummer mange kroge, alle med hver deres funktion. Den veksler mellem den kultiverede natur og den mere barske. Ligeledes mellem den spiselige og helende. Områder til ro og hvile, og områder man kan være aktiv og arbejde i. Plads til at være alene og steder til at være sammen. Terapihaven har endvidere et nyopført drivhus. Haven danner en naturlig base for den haveterapeutiske behandling – og er samtidig et godt sted til et øjeblikks eftertænkksomhed. Godt integreret i haven ligger et nyrenoveret hus. Huset rummer dejlige lyse lokaler med store glaspartier, som giver en nærmest transparent fornemmelse. I huset er der mulighed for at modtage kropsspsykoterapeutisk behandling.

ANNONCE

Får dit barn et kvalificeret vuggestue- eller børnehavetilbud?

I forbindelse med "Barnets Reform" er det naturligt også at have fokus på kvaliteten af de tilbud førskolebørn med særlige behov får. Det er jo indholdet og kvaliteten af disse tilbud, der helt konkret gør forskellen for barnet og afgør, om de hjælpes i deres udvikling.

FN's konvention om rettigheder for mennesker med handicap præciserer, at enhver person med handicap har ret til en tidlig indsats baseret på en tværfaglig bedømmelse af individuelle behov og stærke sider. Dette gælder også børn med udviklingshæmning. Endvidere præciseres det, at kommunerne skal fremme udviklingen af uddannelse af fagfolk og personale, der arbejder med børn og unge med særlige behov. Dette for at fremme barnets muligheder for en god skolestart og fremme barnets udvikling til størst mulig selvstændighed i alle livets forhold

LEV arbejder for, at alle børn i førskolealderen har ret til et kvalificeret vuggestue- og børnehavetilbud, der kan støtte deres udvikling optimalt.

Vi er i LEV interesseret i at høre, om det fungerer tilfredsstillende for vores målgruppe i kommunerne. Hvordan ser tilbuddet ud i din kommune for førskolebørn med udviklingshæmning?

Er du tilfreds med kommunens indsats?

Du er velkommen til at ringe eller maile til LEVs Børneterapeutordning.

Er du medlem af LEV, vil der være mulighed for at få en børneergoterapeut på hjemmebesøg, hvis kommunen ikke yder den nødvendige og retmæssige hjælp til familien med et handicappet barn.

Få en snak med LEVs faglige leder for børneterapeutordningen ergoterapeut Alice Hasselgren torsdag kl. 14-16 på tlf. 3635 9608 - eller send en e-mail til boerneterapeuterne@lev.dk.

Du kan læse om LEVs Børneterapeuter på www.lev.dk.

ANNONCE

Årsregnskab 2009

RESULTATOPGØRELSE FOR 2009		
	2009 kr.	2008 kr.
Note		
INDTÆGTER		
Kontingentindtægter	1.980.409	1.264.917
1 Modtagne midler	8.685.977	5.160.439
2 Aktiviteter	30.332.725	30.249.356
3 Projekter (excl. hensættelser)	6.918.671	2.913.710
4 Indtægtsdækket virksomhed	6.748.355	5.098.381
5 Finansielle indtægter	4.479.341	5.702.850
Indtægter i alt	59.145.478	50.389.653
UDGIFTER		
2 Aktiviteter	-35.722.936	-37.418.622
3 Projekter	-6.918.671	-2.913.710
4 Indtægtsdækket virksomhed	-7.247.771	-5.258.07≤
6 Medlems- amtskreds- og foreningservice	-1.175.384	-1.259.218
7 Tilskud	-1.137.862	-1.028.184
8 Oplysnings- og udvalgsarbejde	-5.212.563	-5.724.309
9 Administrationsomkostninger	-4.052.701	-3.710.307
5 Finansielle udgifter	-246.844	-456.694
Udgifter i alt	-61.714.732	-57.769.118
ORDINÆRT DRIFTSRESULTAT	-2.569.254	-7.379.465
10 Ekstraordinære indtægter	18.002.474	584.604
11 Ekstraordinære udgifter	-9.392.980	-9.633.419
Årets resultat	6.040.240	-16.428.280
Som fordeles således:		
Overført øremærket til særlige formål	900.000	0
Overført til frie midler	5.140.240	-16.428.280
I ALT	6.040.240	-16.428.280

Årsregnskab 2009 fortsat

BALANCE PR. 31. DECEMBER 2009			
		2009 kr.	2008 kr.
Note			
ANLÆGSAKTIVER			
Materielle anlægsaktiver			
Ejendomme (bofællesskaber m.v.)			
12	Ejendommens bogførte værdi	354.867.315	356.120.399
	Øvrige aktiver i ejendomme	5.372.756	4.380.624
		360.240.071	
Kursusejendommen Råmosegård			
13	Ejendommens bogførte værdi	0	1
	Øvrige aktiver i ejendommen	2.500.000	2.977.955
		2.500.000	
Finansielle anlægsaktiver			
Værdipapirer			
14	Obligationer	0	3.168
	Aktier	0	414.994
	Efterfinansieringslån ejendomme	3.527.714	4.108.670
	Pantebreve	0	5
		3.527.714	
Legatmidler			
15	Legatmidler til legater med rentenydere	1.971.052	2.012.611
	Legatmidler til særlige formål	4.301.126	4.205.461
	Højskoler (tidligere Jubilæumsboligfonden)	548.937	548.937
		6.821.115	
Anlægsaktiver i alt		373.088.900	374.772.825
OMSÆTNINGSAKTIVER			
Tilgodehavender			
16	Debitorer	2.298.891	1.157.884
	Forudbetalinger og deposita	541.498	355.205
17	Mellemregningskonti	1.821.045	22.785
	Forsikringsengagement Codan	139.536	59.822
3	Særlige projekter - akkum. beholdning	4.160.860	1.523.462
	Udlån til selvejende institutioner m.fl.	1.074.288	64.872
		10.036.118	
Likvide beholdninger			
18		649.395	138.282
Omsætningsaktiver i alt		10.685.513	3.322.312
AKTIVER I ALT		383.774.413	378.095.137

BALANCE PR. 31. DECEMBER 2009

		2009 kr.	2008 kr.
Note			
PASSIVER			
Egenkapital			
Frie midler:			
Bygge- og dispositionsfonden:			
	Saldo 1/1 2009	7.745.176	13.647.170
	Henlægges til tab ved salg af ejendomme	0	10.526.286
	Året's resultat	5.140.240	-16.428.280
Bundne/disponerede midler:			
19	Henlæggelser	5.319.228	4.948.381
	Midler øremærket til særlige formål	900.000	0
	Legatmidler til legater med rentenydere	1.971.052	2.012.611
	Legatmidler til særlige formål	4.301.125	4.205.461
	Højskoler (tidligere Jubilæumsboligfonden)	548.937	548.937
Egenkapital i alt		25.925.758	19.460.566
Gæld			
Langfristet gæld:			
Ejendomme (bofællesskaber m.v.)			
20	Prioritetsgæld	277.482.537	283.700.438
	Øvrige gældsposter	44.148.026	42.198.590
Kursusejendommen Råmosegård			
21	Prioritetsgæld	16.872.923	17.386.198
	Øvrige gældsposter	16.742	235.902
Kortfristet gæld:			
Diverse kreditorer			
	Bankgæld	3.171.677	3.528.329
	Amtskredsbank	6.106.319	5.753.261
	Diverse kreditorer	1.325.459	771.974
	Skyldig moms	516.462	564.544
17	Mellemregningskonti	0	62.697
22	Skyldige lønomkostninger	2.571.026	1.552.673
Hensættelser:			
23	Hensættelser, diverse	1.476.624	1.356.503
3	Hensættelser, projekter	4.160.860	1.523.462
Gæld i alt		357.848.655	358.634.571
PASSIVER I ALT		383.774.413	378.095.137

Ledelsesberetning

Det ordinære driftsresultat i 2009 var -2,6 mio. kr. De ordinære driftsudgifter omfatter en omkostning på 2,9 mio. kr. i form af en korrektion til tidligere års regulering af indeksslån. Ses der bort fra denne omkostning, udviser den ordinære drift et overskud på 0,3 mio. kr.

Det samlede 2009-resultat er +6,0 mio. kr. og ville have været 8,5 mio. bedre, såfremt den resterende saldo af tidligere års aktivering af indeksreguleringer ikke var udgiftsført i 2009. Årets samlede positive resultat afspejler, at der i 2009 er ekstraordinære indtægter på 18,0 mio. kr., som hovedsageligt vedrører frigjorte midler fra Landsforeningens tidligere ejendom i Spaniensgade samt frigjorte midler fra Kirstine og Chr. Poulsens Legat til opførelse og modernisering af ejendomme.

Landsforeningen LEV finder det økonomiske resultat tilfredsstillende. Den ordinære drift er i balance, effekterne af tidligere års håndtering af indeksreguleringer er nu afholdt, og det er efter flere år lykkedes at frigøre de ovennævnte midler til nye tiltag. Landsforeningen LEV har fortsat fokus på driften, hvilket også

fremgår af nedenstående gennemgang af de væsentligste økonomiske forhold inden for udvalgte virksomhedsområder.

GENEREL INTERESSEVARETAGELSE

Den generelle interessevaretagelse omfatter landsforeningens støtte til LEVs kommunekredse og tilknyttede foreninger, understøtning af LEVs politiske organer (Forretningsudvalg, Hovedbestyrelse og de nedsatte udvalg) samt de mange initiativer, som Landsforeningen tager for at påvirke kommuner, regioner og på landsplan til at give mennesker med udviklingshæmning og deres familier bedre vilkår.

Mennesker med udviklingshæmning og deres familier er under pres som følge af kommunernes mere og mere udtalte spareiver. Mange ydelser, der før var en selvfølge, bortfalder, og i mange bosteder bliver beboerne opkrævet betalinger, der ikke altid er hjemmel til. Landsforeningen LEV har påtalt den negative udvikling over for både regering, Kommunernes Landsforening og konkrete kommuner, hvor det har været nødvendigt at gå ind i konkrete enkeltsager. Hæderkronede principper om kompensation og solidaritet står for skud, og Landsforeningen forventer derfor at skulle bruge flere ressourcer på dette område i 2010 og frem.

Landsforeningen LEV afholdt i oktober 2009 en landskonference om trekantsdramatet mellem mennesker med udviklingshæmning, deres forældre og personale. Konkrete eksempler på dramatet blev vist af en teatertrup, hvilket førte til refleksion og en livlig debat blandt de 170 deltagere. Landskonferencen var den første i landsforeningens regi i en årrække, og fremadrettet afholder landsforeningen landskonferencer i alle ulige år. Sigtet med landskonferencen er at kunne fokusere på konkrete problemstillinger og tiltrække nye deltagere, hvortil kommer, at deltagerbetaling og sponsorering skal give en bedre økonomi.

I 2009 er Landsforeningens nettoudgift til den generelle interessevaretagelse 4,6 mio. kr., hvilket er 1,0 mindre end i 2008. Forskellen skyldes primært kontingentindtægterne, som i kraft af de på Repræsentantskabsmødet i oktober

2008 godkendte kontingentstigninger, har tilført en merindtægt på 0,7 mio. kr.

Det forventes, at nettoudgiften til den generelle interessevaretagelse vil stige i 2010 som følge af udgifter til afholdelse af landsmøde, og idet udgiften til distribution af LEV-bladet forventes at stige markant.

SÆRLIGE INDSATSOMRÅDER

Rådgivning

Landsforeningen besluttede i efteråret 2008 at omstrukturere rådgivningsarbejdet. Telefonrådgivningen bliver i dag varetaget af erfarent sekretariatspersonale, hjemmesiden er gjort mere informativ og efter behov indkøbes ekspertbistand. Der er endvidere etableret et landsdækkende netværk af bisiddere, som gør, at landsforeningens medlemmer får adgang til en lokalkendt bisidder. Omstruktureringen har givet en besparelse på ca. 0,2 mio. kr. i forhold til 2008.

Forsikringservice

Forsikringsområdet udviser et resultat på +1,9 mio. kr., hvilket er godt 0,9 mio. kr. bedre end i 2008. Gennem en opsøgende og direkte dialog med flere kommuner og forældre kredse skal det sikres, at alle mennesker med udviklingshæmning er forsvarligt forsikret. Det forventes at resultatet på forsikringsområdet vil blive yderligere forbedret i 2010.

Ejendomme

Landsforeningen LEVs ejendomsområde har stor betydning for den samlede økonomi. Det er derfor stadig et fokuspunkt at have det komplette overblik over området, herunder muligheder og risici.

Resultat af ejendomsdriften er fra 2008 til 2009 forbedret med 0,5 mio. kr. En væsentlig årsag hertil har været frasalget i starten af 2009 af Kursusejendommen ved Råmosegård. Endvidere har det lave renteniveau også haft en positiv påvirkning af resultatet.

Nettoresultatet for ejendommens drift vil i 2010 at være bedre end i 2009, primært fordi Landsforeningen LEV med 2009-regnskabet har udgiftsført udestående korrektioner til tidligere års indeksregulering (se ovenfor). På sigt forventes der videre forbedringer af økonomien,

da der i de næste år afhændes en del ejendomme parallelt med, at der opføres nye og tidssvarende ejendomme.

Udgifterne til ejendomsadministration er fra 2008 til 2009 steget med 0,5 mio. kr. Årsagen er, at landsforeningen i 2009 har allokert flere ressourcer (medarbejder-timer) til området. Fra 1. maj 2010 forstås landsforeningen de ejendomsadministrative opgaver, der de senere år har været placeret hos en ekstern ejendomsadministrator, og bemandingen er fra 1. maj 2010 således udvidet med to medarbejdere. Sigtet hermed er at få en mere gnidningsfri administration, en bedre dialog med lejerne, leverandører og rådgiver, en bedre indsigt i ejendommens økonomi og at fange problemer, mens de er små. En stabil ejendomsdrift skal endvidere sikre, at sekretariatet formår at sælge og nyopføre ejendomme, hvilket giver vores målgruppe tidssvarende boliger og landforeningen et markedsbestemt byggesagshonorar.

I 2009-regnskabet er der optaget et netto-indtægt på salg af ejendomme på 0,7 mio. kr. Landsforeningen har på tre solgte ejendomme haft ekstraordinære indtægter på i alt 1,6 mio. kr., mens der har været ekstraordinære tab på 0,9 mio. kr. ved salget af en ejendom samt mindre efterkorrektioner vedr. salget af Råmosegård.

Gennemgangen af den samlede ejendomsspecifikation har vist en difference i forhold til årsrapporten på 0,7 mio. kr. Differencen vedrører forventeligt en avance fra ejendomme afhændet før år 2008, hvor en nærmere analyse skal fastlægges, om beløbet skal indtægtsføres i Landsforeningen LEV eller overføres til lejer.

Under ekstraordinære indtægter er der optaget 11,4 mio. kr. vedr. tidligere ejendom i Spaniensgade, hvoraf de 5,7 mio. kr. er anvendt til køb af grund på Rentemestervej i København. Endvidere er medtaget indtægten på de frigivne midler fra Kirstine og Chr. Poulsens legat på i alt 5,0 mio. kr., hvoraf 4,1 mio. kr. er brugt til køb af grund på Thomas Laubs-gade i København.

Projekter

I 2009 har Landsforeningen LEV haft et dækningsbidrag på de nationale projek-

ter på 0,1 mio. kr., hvilket er en forbedring på 0,2 mio. kr. fra 2008. Projektporteføljen har primært bestået af Best Buddies (interessebaserede venskaber mellem mennesker med og uden udviklingshæmning), KLAP (kobling mellem den særligt tilrettelagte ungdomsuddannelse og ansættelse på det ordinære arbejdsmarked med støtte) samt Metodeudviklingsprojektet (oversættelse af læseplaner til elever med udviklingshæmning).

På det internationale projektområde har Landsforeningen LEV i 2009 gennemført konkrete projekter i Vietnam, Uganda og Sydafrika. I forhold til de to førstnævnte lande samt Ghana blev der i 2009 tilført ressourcer til arbejdet med nye projektansøgninger, hvilket forklarer det negative resultat i 2009. Denne satsning har dog båret frugt, da ansøgningerne er imødekommet, hvorfor Landsforeningen LEV i 2010 forventer et væsentligt bedre resultat end i 2009, også selvom den omfattende projektportefølje har nødvendiggjort ansættelse af en projektmedarbejder i sekretariatet fra oktober 2009.

BASISFUNKTIONER

Sekretariatets ansatte udfører primært opgaver indenfor den Generelle interessevaretagelse og De særlige indsatsområder, så som forsikrings-service, ejendomsområdet og de eksternt finansierede projekter. Men som i alle andre organisationer skal der i Landsforeningen LEV afholdes basisudgifter til bl.a. IT, husleje, regnskab og personaleadministration.

Basisudgifterne udgjorde i 2009 i alt 7,1 mio. kr. og inkluderer udgifter på 0,8 mio. kr. til anskaffelse og implementering af nyt økonomisystem (inkl. forsikrings- og medlemsmoduler). Uden denne "straksafskrivning" vedr. det nye system, ville basisudgifterne i 2009 have været 0,1 mio. kr. lavere end i 2008 på trods af generelle løn- og prisstigninger. De samlede basisudgifter vurderes at være et passende niveau til understøtning af den omfattende faglige aktivitet under Generel interessevaretagelse og Særlige initiativer.

PERSONALE OG LØN

Lønudgiften var i 2009 i alt 12,6 mio. kr. hvoraf 2,7 mio. kr. vedrører Generel

interessevaretagelse og 6,9 mio. kr. De særlige indsatsområder. Resten på 3,1 mio. kr. er til de medarbejderressourcer, der bruges på basisfunktioner, så som økonomi, HR, IT og Generel ledelse.

Lønudgiften er fra 2008 til 2009 steget med 2,8 mio. kr. Den primære årsag hertil er projektansættelserne på KLAP (tre konsulenter fra 1. april 2009), Best Buddies (en projektmedarbejder fra 1. november 2008) og det internationale projektområde (en projektmedarbejder fra 1. oktober 2009). De omtalte projekter dækker lønnen til nævnte medarbejdere og de timer, som det øvrige personale bruger på projekterne.

INDTÆGTER

I 2009 havde Landsforeningen indtægter på i alt 59,1 mio. kr., primært fra ejendoms-, forsikrings- og projektområderne.

2009-indtægten i form af midler fra tips og lotto var 3,8 mio. kr., hvilket svarer til 2008-niveauet. For 2010 forventes et fald til 3,4 mio. kr. I 2009 har der været indtægter i form af arv for 4,3 mio. kr. En stor stigning i forhold til 2008, som hænger sammen med, at en del arvesager ikke kunne afsluttes i 2008, idet en del af de ejendomme der var en del af nogle af boopgørelserne ikke kunne sælges i 2008. For 2010 forventes der arvemidler for ca. 3,0 mio. kr.

Kontingenterne udgjorde i 2009 i alt 2,0 mio. kr., hvilket er 0,7 mio. kr. mere end i 2008. Det hænger sammen med den på repræsentantskabet godkendte kontingentstigning.

Henover årsskiftet 2009 blev det besluttet at nedsætte en såkaldt tænketank med sigte på at generere nye aktiviteter og ekstern finansiering af nye og eksisterende aktiviteter. Tænketanken holdt sit første møde i foråret 2010 og planlægger inden årets udgang at give landforeningens hovedbestyrelse 2-3 konkrete aktivitetstforslag.

BEGIVENHEDER EFTER REGNSKABSÅRETS AFSLUTNING

Der er ikke indtruffet begivenheder, der påvirker årsrapporten for 2009 væsentligt.

Hvad sker der med økonomien, den dag man bliver folkepensionist?

Har man "råd" til at blive folkepensionist? Dette skulle helst ikke være et spørgsmål, man ikke kan lide at svare på! Herunder finder du oplysninger om folkepensionen i forhold til førtidspensionen.

DETTE ER TAKSTERNE GÆLDENDE FOR 2010:

	I dag	Folkepension	Indtægtsnedgang
Højeste førtidspension	208.956	133.272	75.684
Mellemste førtidspension	165.072	133.272	31.800
Ny førtidspension	195.420	133.272	62.148

Som det fremgår af tallene, vil alle på førtidspension opleve en kraftig indtægtsnedgang, når de bliver folkepensionister. Det betyder, at det økonomiske råderum bliver meget stramt. I mange tilfælde kan det derfor være rigtig svært at få råd til aktiviteter og andre sociale gøremål, der koster penge, da økonomien simpelthen ikke er til det.

HVILKE MULIGHEDER ER DER?

Hvis man er opmærksom på de økonomiske vilkår i tide, så kan man gøre en del for at bløde op på den forventede indtægtsnedgang. Men det kræver, at man tager fat omkring dette, så hurtigt som muligt.

Som førtidspensionist kan man indbetale til følgende ordninger:

1. ATP/SUPP (månedlig indbetaling for ATP 90 kr. og SUPP 150 kr.)
2. Pensionsordning

Nedenstående eksempler er beregnet ud fra, hvor meget der skal indbetales hver måned, hvis man ikke ønsker en indtægtsnedgang, fra det øjeblik man overgår fra førtidspensionist til folkepensionist - hvis man samtidig også indbetaler til ATP/SUPP.

EKSEMPEL

Man er fyldt	30 år	35 år	40 år	45 år	50 år	55 år
Forventet ATP/SUPP udbetaling når man bliver folkepensionist ca.:	31.000	27.000	22.700	18.500	14.300	8.400
Pensionsordning - indbetaling pr. mdr.	600	811	1.112	1.566	2.286	4.607
I alt udbetales årligt ca.	72.000	72.000	72.000	72.000	72.000	72.000

Hvis du er interesseret i at høre mere om pensionsopsparing, så kontakt HANDI Forsikringservice på tlf. nr. 3635 9640

HANDI
Forsikringservice

ANNONCE

ANNONCE

ANNONCE

ANNONCE

ANNONCE

ANNONCE

LEV nyt

LEV har fået ny hjemmeside

LEV har fået en ny og mere moderne hjemmeside, der i højere grad giver de besøgende mulighed for at holde sig opdateret på, hvad der sker i LEV og selv at give deres mening til kende. Nedenfor beskrives nogle af de nye tiltag.

MODERNISERING AF HJEMMESIDENS GRAFISKE UDTRYK

Hjemmesidens grafik er ændret, så den passer ind i den designlinje, som vi har fulgt de seneste par år, og som startede med det nye design af LEV-bladet.

Samtidig er det meningen, at den nye hjemmeside i langt højere grad skal være billedbåren, så det bliver tydeligere for besøgende, hvem LEV repræsenterer.

FORENKLING AF DEN OVERORDNEDE OPBYGNING OG MENUSTRUKTUR

Med hjemmesidens nye layout er der sket en markant forenkling af menustrukturen på hjemmesiden. Den

væsentligste indholdsmæssige justering er en tydeligere markering og formidling af LEVs politiske holdninger. Der oprettes således et nyt menupunkt med betegnelsen "Det mener LEV om...". Under denne overskrift er der en kortfattet og forenklet formidling af hovedbudskaber fra LEVs Politik- og holdningsprogram. Målet er, at hjemmesidens brugere hurtigt kan danne sig et overblik over centrale politikområder og LEVs synspunkter på området.

SKABELON FOR OPRETTELSE AF KREDSHJEMMESIDER

Tilbuddet fra sekretariatet om hjemmesider til kredse har i særlig grad trængt til en opdatering. Det nuværende tilbud er meget simpelt, men som en følge deraf har det også meget begrænsede muligheder. For at kunne lokke flere kredse til at benytte det nye system, så LEV kan få et ensartet udtryk også i kredsene, er det et must, at

hjemmesiden kan meget, men samtidig er simpel. Det mener vi, den nye hjemmeside kan opfylde.

ELEKTRONISK LEV-NYHEDSBREV

Som noget nyt har vi også fået et elektronisk nyhedsbrev, som man kan tilmelde sig på hjemmesiden. Det nye nyhedsbrev vil indeholde de nyheder, vi lægger på hjemmesiden, samt eventuelt et kortere skriv om, hvad der rører sig her og nu.

DEBAT

Endelig har vi også fået et debat-modul. Det bliver således muligt at lukke op for diskussionen på de emner, der er aktuelle, og det bliver muligt at kommentere på hjemmesidens artikler.

Vi håber naturligvis at den nye hjemmeside vil blive brugt flittigt, og vi modtager gerne kommentarer og forslag på lev@lev.dk

Seksualpolitikker på specialskoler

SUMH, Sammenslutningen af Unge Med Handicap, har fået bevilget penge til det tre-årige projekt "Seksualpolitikker på specialskoler". 1. september startede projektet op med to nye medarbejdere.

Projektet er udviklet i samarbejde med SUS, Socialt Udviklingscenter, og målet er, at 90 procent af landets cirka 200 specialskoler skal have indført en seksualpolitik inden sommeren 2013. Projektets ansatte skal derfor rejse rundt til landets specialskoler og hjælpe dem med at sætte fokus på sund seksualitet og forebyggelse af overgreb ved hjælp af en seksualpolitik.

SUS vil bidrage med konsulentbistand og undervisningsforløb til de to nyan-satte og ikke mindst evaluering af arbejdet rundt omkring på landets skoler.

INDKALDELSER AF ANSØGNINGER TIL NANNY JACOBSENS FOND

Fondens formål er at yde støtte til psykisk udviklingshæmmede.

Støtte kan gives til såvel udviklingshæmmede enkeltpersoner som til projekter, hvis formål er at hjælpe grupper af psykisk udviklingshæmmede.

Desuden kan fonden give støtte til uddannelse og videnskabelige projekter.

Fonden yder kun støtte til personer og projekter, der ikke kan opnå offentlig støtte og prioriterer at støtte de psykisk udviklingshæmmede, der økonomisk er dårligst stillede.

Enkeltpersoner kan max. tildeles kr. 5.000,00 skattefrit i støtte.

Fonden uddeler støtte en gang om året, og ansøgningsfrist for året 2010 er den 22. oktober 2010.

Ansøgningsfrist kan mod fremsendelse af frankeret svarkuvert og med angivelse af, om der søges til enkeltperson eller projekt, rekvireres hos bestyrelsens formand

Advokat Ole Vojdeman
Kanalvej 4, 5600 Faaborg
Tlf. 70 10 11 99
E-mail ov@ret-raad.dk

VISO KONFERENCE 2010

Konferencen sætter fokus på specialiseret viden inden for handicap- og udsatteområdet til børn, unge og voksne - en viden, som kan anvendes bredt i det sociale arbejde og i specialundervisningen.

Det sker på "VISO Konference 2010 - Viden til gavn" den 30. november 2010 på Nyborg Strand, hvor Socialminister Benedikte Kiær lægger vejen forbi med en halv times indlæg. Desuden kommer formand for Børnerådet Lisbeth Zornig Andersen og fortæller om mønsterbrydning, mens psykolog Susan Hart sætter fokus på den følsomme hjerne. Gennem 16 workshops præsenterer VISOs specialister og videnscentre eksempler på specialiseret viden og giver deltagerne redskaber med hjem.

Konferencen henvender sig til ledere og fagpersonale i de kommunale forvaltninger, kommunale, regionale og private botilbud, brugerorganisationer og handicapråd.

Læs mere på www.servicestyrelsen.dk

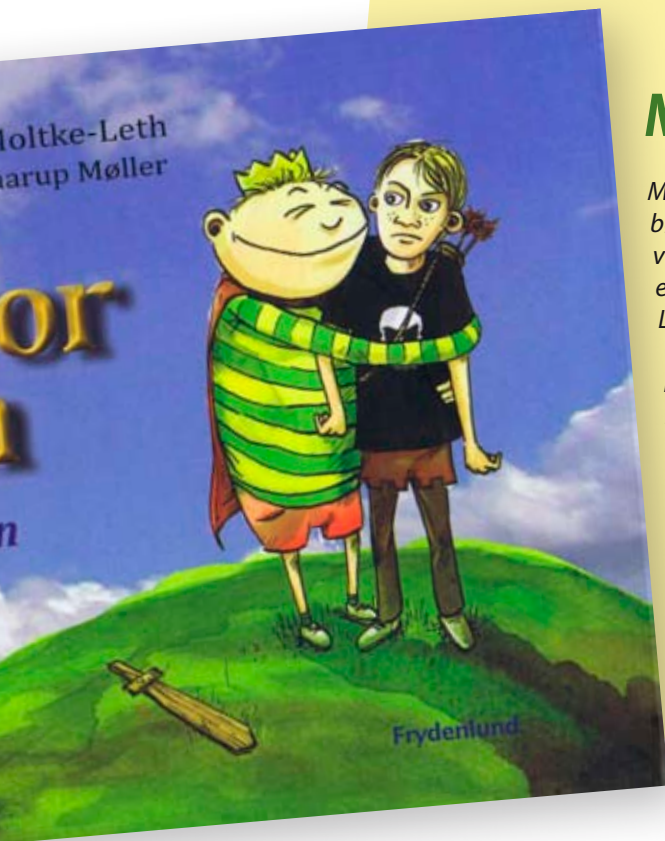
Angelmanforeningen indbyder til pædagogisk dag om kommunikation

Angelmanforeningen afholder den 2. november kl. 10-16.30 pædagogisk dag om kommunikation. Oplægsholderne er blandt andre:

- John Østergård, professor ved Center for Sjældne Sygdomme på Skejby Sygehus, generelt om Angelmansyndrom, smilets betydning og kommunikation.
- Chr. Sommer, far til Lauritz med Angelmansyndrom, om rollen som familie/tovholder, praktiske erfaringer, hvad "fanger"/motive-rer?
- Louise Bøttcher, adjunkt, PhD, DPU, Aarhus Universitet, om handicapforståelse, at se muligheder, at forstå det man ser, hvordan forstår Angelman-personer voksne omkring sig?

Der vil desuden være firmaer med kommunikationshjælpemidler repræsenteret.

Arrangementet finder sted i Odense Congress Center og prisen for deltagelse er kr. 1.550,00, som skal indbetales på denne konto: Reg. Nr. 5323; Konto nr. 0317133. Tilmelding til Tove Carlson på mail@t-carlson.dk senest den 22. oktober. Ved tilmelding venligst skriv: Deltageres navne og mailadresse.

Min bror Joakim

Min bror Joakim er en kombineret børne- og forældrebog, som er skrevet i et samarbejde mellem Philip, en dreng på 11 år, og hans psykolog Lene Straarup.

Philip har to små brødre, hvoraf Joakim på 6 år er udviklingshæmmet. I bogens første del, fortæller Philip sin egen historie om, hvordan det er at have og bo sammen med en handicappet bror. Philip har et motto, som han bruger, når det står slemt til, et motto, som han gerne vil videregive til andre "normale" søskende, som har en handicappet bror eller søster:

Tab ikke modet – Bebrejd ikke dig selv noget – Nu må det være tid til et stykke af mors chokoladekage.

Bogens anden del henvender sig til forældrene, hvor psykolog Lene Straarup beskriver en række gode råd til forældre om, hvordan man håndterer og accepterer både sine handicappede og ikke-handicappede børn, så alle får en værdifuld plads i familien.

Min bror Joakim

- Kongen af bakken

Af Lene Straarup og Philip Molke-Leth
Tegninger af Mikkel Straarup Møller
Forlaget Frydenlund

Man kan lære, hvordan man lærer...

Instrumental Enrichment-programmet er udviklet af Feuerstein, Rand og Hoffmann og er et struktureret og systematisk program til at lære børn, unge og voksne at blive mere effektive tænkere og problemløsere – herunder også personer med indlæringsvanskeligheder. Programmet anvendes verden over og er oversat til mange sprog.

Nu afholdes der et kursus i programmet i London. Her vil man stifte bekendtskab med teorien bag programmet og instrumenterne i det.

Kurserne er ifølge arrangørerne for alle med interesse for at hjælpe andre at forbedre deres indlæringsmæssige evner. Det kan være forældre, pædagoger, psykologer, lærere eller noget helt andet. Der er ingen krav om, at man skal have en bestemt uddannelse eller baggrund.

Kurserne foregår på engelsk og finder sted i London på The Hope Centre i november 2010, februar og maj 2011.

Interesserede kan læse mere på www.feuerstein-scandinavia.com eller ringe på 6390 7050 og få en snak med Kirsten Korning, der er foregangskvinde for programmet i Danmark.

Inspirationspakke skal forebygge seksuelle overgreb

Socialt Udviklingscenter SUS udgiver nu med støtte fra Servicestyrelsen en inspirationspakke, der skal formidle viden om at se og forebygge seksuelle overgreb mod voksne med handicap.

Undersøgelser peger på, at mennesker med handicap har en væsentlig risiko for at blive udsat for seksuelle overgreb. En stor del af overgrebene finder sted i botilbud eller de institutioner, som mennesker med handicap opholder sig i – netop på grund af deres handicap. De følgevirkninger, som mennesker med handicap har efter seksuelle overgreb er fuldt sammenlignelige med følgevirkninger hos den øvrige befolkning. Alligevel er der kun få tilbud om relevant behandling og støtte efter et seksuelt overgreb.

Inspirationspakken består af

- Trykt materiale, som udsendes til 90 social og sundhedsskoler, pædagogseminarier og lærerseminarier over hele landet
- www.forebygovergreb.dk, en ny hjemmeside, som er opdelt i seks moduler med hver sit tema. Til modulerne vil der være powerpoint-præsentationer, litteratur, redskaber, cases, spørgsmål til refleksion og videoklip. Det trykte materiale findes også i elektroniske udgaver og kan hentes på www.forebygovergreb.dk

Nyborg/Kerteminde

Laurits Nielsen
Tlf. 6534 1509
e-mail: lauhed@mail.dk

Næstved

Laëtitia Taylor
Tlf. 2349 1131
e-mail: LEV_naestved@yahoo.dk

Odder/Samsø

Astrid Marie Nielsen
Tlf. 8692 9518
e-mail: astrid.marie.nielsen@odder.dk

Odense

Flemming Larsen
Tlf. 6616 7203
e-mail: stegsted@gmail.com

Odsherred

Dorthe Pedersen
Tlf. 5964 2640
e-mail: dorthepedersen@mail.tele.dk

Randers

Preben Schmidt
Tlf. 8640 2217
e-mail: preben@achtenschmidt.dk

Ringsted

Mona Williams
Tlf. 5764 3584
e-mail: williamsz@ofir.dk

Roskilde

John Møller
Tlf. 4632 7632
e-mail: john_moller1@msn.com

Rudersdal

Claus T. Hansen
e-mail: cth@cubizz.com

Rødovre

Irene Schimmell
Tlf. 3670 6492

Silkeborg

Anders Christensen
Tlf. 8684 6221
e-mail: jagachristensen@hotmail.com

Skive

Anders Daugbjerg
Tlf. 9751 1719
e-mail: a.d@mail.dk

Slagelse/Sorø

Niels Gerner
Tlf. 5852 6320
e-mail: kirsten@gerner.dk

Solrød

Carsten Wærens
Tlf. 5614 4125
e-mail: waerens@webspeed.dk

Stevns

Vakant
Kontakt Stig Christensen, LEV
Tlf. 3635 9696
e-mail: sc@lev.dk

Struer

Kurt Veise
Tlf. 6140 9025
e-mail: kurt.veise@kreds.lev.dk

Svendborg/Langeland

Frank E. Jensen
Tlf. 6222 1490
e-mail: edelberg@stofanet.dk

Sønderborg

Jonna Rasmussen
Tlf. 7443 3665
e-mail: osfire@rasmussen.dk

Thisted

Vakant
Kontakt Stig Christensen, LEV
Tlf. 3635 9696
e-mail: sc@lev.dk

Tønder

Jens Ellekjær
Tlf. 7472 4094
e-mail: je@kreds.lev.dk

Varde

Ellen Højberg
Tlf. 7524 1260
e-mail: hoejberg@tele2adsl.dk

Vejen

Finn Nygaard
Tlf. 7552 4740
e-mail: finn@asbovej.dk

Vejle

Kirsten Sørensen (kontaktperson)
Tlf. 7573 5809
e-mail: ksorensen@stofanet.dk

Viborg

Eva Pinnerup
Tlf. 2811 0363
e-mail: heide@dadlnet.dk

Ærø

Susanne Jørgensen (kontaktperson)
Tlf. 6253 3319
e-mail: bs@hus.dk

Århus/Norddjurs/Syddjurs

Jan Kristensen
Tlf. 8628 0925
e-mail: jankr@dadlnet.dk

Angelmanforeningen i Danmark

Jane Villemoes
Tlf. 4031 7597
e-mail:
angelmanforeningen@gmail.com
www.angelman.dk

Cri du Chat Foreningen

Birthe Villani
Tlf. 8611 8887
e-mail: villani@mail1.stofanet.dk
www.criduchat.dk

Danske Døvblindfødtes Forening

Vibeke Faurholt
Tlf. 9885 4332
e-mail: faurholt@mail.tele.dk
www.danskdbf.dk

Dansk Forening for Tuberøs Sclerose

Liselotte W. Andersen
Tlf. 8627 7714
e-mail: brandersen@webspeed.dk
www.tuberoessclerose.dk

Den danske CDG-forening

Pia Seitzberg
Tlf. 3512 5125
e-mail: johnnymadsen@email.dk
www.cdg.dk

Foreningen Handicappede Børn Uden Diagnose

Anja Grevinge
Tlf. 6178 0508
e-mail: hbud@forum.dk
www.hbud.dk

Landsforeningen for Rubinstein-Taybi Syndrom

Claus Jørgensen
Tlf. 4018 4050
e-mail: georgsholm@mail.dk
www.rubinstein-taybisyndrom.dk

UniqueDanmark

Dorte Vestergren Møller
e-mail: dorte@uniquedanmark.dk
www.uniquedanmark.dk

Kristelig Handicapforening

Ellen Hessellund Mikkelsen
Tlf. 8741 0138
e-mail: landskontor@k-h.dk
www.k-h.dk

Landsforeningen Downs Syndrom

Brita Mannick Laursen
Tlf. 9749 6688
e-mail: ulbrit@tele.dk
downssyndrom@downssyndrom.dk
www.downssyndrom.dk

Landsforeningen for Fragilt X syndrom

Helle Hjalgrim
Tlf. 4448 5808
e-mail: helle.hjalgrim@dadlnet.dk
www.fragiltx.dk

Dansk Forening for Williams Syndrom

Michael Lauridsen
Tlf. 6441 5391
e-mail: williamssyndrom@mail.dk
www.williams-syndrom.dk

LUMA – Landsforeningen der arbejder for Udviklingshæmmede Med Autisme

Henrik Sloth
Tlf. 4453 0697
e-mail: luma@lumaweb.dk
www.lumaweb.dk

Landsforeningen for Prader-Willi Syndrom

Kristina Bartholin Henriksen
Tlf. 2254 6653
e-mail: : elle-kristina@heaven.dk
www.prader-willi.dk

Landsforeningen for Sotos Syndrom

Yvonne Wounlund
Tlf. 6447 1090
e-mail: yvonne-wounlund@mail.dk
www.sotos.dk

Landsforeningen Rett Syndrom

Winnie Pedersen
Tlf. 7020 2053
e-mail: post@rett.dk
www.rett.dk

ULF – Udviklingshæmmedes Landsforbund

Lisbeth Jensen
Tlf. 7572 4688, Fax 7572 4633
e-mail: ulf@ulf.dk
www.ulf.dk

KNUS

Lene Bang Larsen
Tlf. 3649 0899
e-mail: lene@knus.nu
www.knus.nu

Copyright:

LEV må gerne kopieres og på anden måde anvendes, hvis kilden tydeligt angives.
Et eksemplar af den pågældende publikation bedes tilsendt LEVs redaktion.
ISSN 1903-7937

ANNONCE

ANNONCE

Som pårørende til udviklingshæmmede og medlem af LEV kan du opnå gode rabatter på dine forsikringer hos Codan. Ring og hør mere på 33 55 55 55.

DET HANDLER JO BARE OM AT LEVE

LEV og Codan har sammen udviklet en række forsikringer, der er specielt tilpasset handicappedes og udviklingshæmmedes behov.

Vi kalder dem **HANDI** forsikringer

Du får f.eks. med HANDI hændelsesforsikring en række fordele i forhold til andre ulykkesforsikringer.

Blandt andet dækning af brilleskader, tandskader og knoglebrud, og så kræves der ingen helbredsoplysninger.

Ring nu til LEV og hør mere om alle HANDI forsikringerne, og hvordan vi hjælper dig med at forsikre det liv, du lever.

Al henvendelse til: Landsforeningen LEV,
Kløverprisvej 10B, 2650 Hvidovre, Tlf. 3635 9696